

בית הספר לריפוי בעיסוק
של הדסה
והפקולטה לרפואה
האוניברסיטה העברית, ירושלים

School of Occupational Therapy
of Hadassah
and the Faculty of Medicine
Hebrew University, Jerusalem

התוכנית ללימודי המשך

ידיעון

2016 – 2017

תשע"ז

מדיניות הרשמה ותשלום – חשוב לקרוא!

1. חברי העמותה הישראלית לריפוי בעיסוק ISOT ששילמו דמי חברות לשנת 2016 (וישילמו בשנת 2017, לקורסים של סמסטר ב') זכאים להנחה של 5% בשכר לימוד
2. **להרשמה לכל קורס**, יש למלא את טופס ההרשמה המצורף בעמוד 27 ולשלוח אותו במייל ל: continuing@savion.huji.ac.il
3. שכר הלימוד לכל קורס כולל מקדמה על סך 10% משכר הלימוד, ויתרת שכר הלימוד. המקדמה היא ללא אפשרות של החזר כספי במקרה של ביטול מצד הנרשם.
4. **תשלום שכר לימוד**
 - א. בכרטיס אשראי (ללא תשלומים) באתר
<http://medicine.ekmd.huji.ac.il/He/Education/pages/payment.aspx>
יש לפתוח את הלשונית "תשלום עבור" ולבחור את השורה המתאימה.
יש לשלוח אישור על קבלת התשלום ל:
continuing@savion.huji.ac.il יחד עם טופס ההרשמה.
 - ב. בהמחאות לפקודת האוניברסיטה העברית בירושלים
יש לשלוח, יחד עם המקדמה על סך 10% משכר הלימוד (סעיף 3 למעלה), עד 3 המחאות שוות נוספות (מלבד לקורס "שילוב בישול בטיפול") שמשלמות את גובה שכר הלימוד: הראשונה לתאריך פתיחת הקורס, השניה לחודש אחריו והשלישית לחודשיים אחרי תאריך פתיחת הקורס.
5. החזר שכר לימוד בעקבות ביטול השתתפות יתבצע רק במקרים בהם תינתן הודעה בטווח של עד שבועיים ממועד פתיחת הקורס (וללא החזר המקדמה).
6. יש למלא ולשלוח טופס הרשמה נפרד לכל קורס.
 - כל המעוניין להירשם לקורס "שילוב בישול בטיפול" לשלוח קורות חיים וכן צילומים של תעודת התארים בדוא"ל כשלב ראשון בתהליך הקבלה לקורס.
 - כל המעוניין להירשם לקורס **Cog-Fun** ניתן ליצור קשר עם ד"ר רותי טראוב בר-אילן 0544990500, או במייל [rutrazt@gmail.com](mailto:rutrzt@gmail.com)

רישום לקורסי מוסמך הפתוחים גם לרישום משתלמים:

- משתלמים שבהמשך ירצו להירשם ללימודי מוסמך בריפוי בעיסוק באוניברסיטה העברית יוכלו לקבל פטור מהקורס בלימודי המוסמך, אם ימלאו אחר כל המטלות בקורס בהתאמה לתלמידי מוסמך.
- לא יינתן החזר כספי על הקורס למשתלמים שיירשמו ללימודי תואר שני.
- שינויים בלו"ז ייתכנו בהתאם לשיקולים הנובעים מתוכנית הלימודים במוסמך.
- למשתלמים לא תתאפשר גישה לאתר הקורס, אך החומרים הרלוונטיים יועברו אליהם באמצעות דואר אלקטרוני.
- לא תתאפשר כפילות של קבלת זיכוי נקודות זכות לתואר שני וקבלת זיכוי לגמול השתלמות על אותו הקורס.
- * בית הספר לריפוי בעיסוק והתוכנית ללימודי המשך שומרים לעצמם את הזכות לבטל השתלמויות הכלולות בתוכנית או להכניס בהן שינויים. הודעה על כל שינוי תימסר לנרשמים להשתלמויות אלה.
- * פתיחת כל קורס מותנית במספר מינימום של נרשמים.
- * מספר המשתתפים בכל הקורסים מוגבל - כל הקודם זוכה.

בברכת למידה פורייה ומהנה,

ד"ר מירי טל-סבן
מנהלת התכנית ללימודי המשך
גב' רונית גיני-מזרחי
מזכירת התכנית ללימודי המשך

טלפון: 02-5845315

התקשרת, השארת הודעה ולא חזרנו אליך? פנה/י אלינו באמצעות דוא"ל

continuinged@savion.huji.ac.il ותקבלו מענה מהיר יותר.

תוכן העניינים

השתלמויות

- 5 טיפול קוגניטיבי-תפקודי Cog-Fun בריפוי בעיסוק לילדים עם הפרעת קשב (טירת הכרמל)
- 6 טיפול קוגניטיבי-תפקודי Cog-Fun בריפוי בעיסוק לילדים עם הפרעת קשב (בירושלים)
- 7 הערכה והתערבות עפ"י גישת ה- COOP
- 8 הדרכה קלינית
- 9 הערכת תפקודי כתיבה ידנית והקלדה בילדים, מתבגרים ומבוגרים
- 10 שילוב בישול בטיפול
- 11 כתיבה: ממוכנות ועד העתקה מהלוח
- 12 קורס התאמות ושינויי דיור – שלב א'

קורסי בחירה מסלול מוסמך שפתוחים למרפאים בעיסוק

- 13 מנגנונים קוגניטיביים בבסיס הלמידה
- 14 הושבה וטכנולוגיה מסייעת בקרב לקוחות מורכבים לאורך מעגל החיים
- 15 מודעות עצמית במצבים בריאותיים והשלכות לשיקום
- 16 קורס מתקדם בשיקום היד
- 17 DCD ודיספרקסיה התפתחותית, רקע תיאורטי, הערכה והתערבות
- 18 תסמונת הספקטרום האוטיסטי (ASD): מנגנונים, דרכי אבחון והתערבות
- 19 נוירו-תרפיה: שימוש במשחקי וידאו וטכנולוגיה ממוחשבת לשיקום
- 20 היבטים תרבותיים בריפוי בעיסוק ובמקצועות הבריאות

כלי אבחון למכירה:

- 21 Developmental Coordination Disorder Questionnaire (DCDQ '07)
- 22 The Adolescents & Adults Coordination Questionnaire (AAC-Q)
- 23 Child Occupational Self-Assessment (COSA)
- 24 Pediatric Volitional Questionnaire (PVQ) שאלון רצייה לילדים
- 25 Activity Card Sort (ACS) מבחן מיון כרטיסי פעילויות
- 26 Dynamic Occupational Therapy Cognitive Assessment for Children (DOTCA) (המדריך בלבד)
- 27 א' א' כתב יד
- 28 טופס הרשמה
- 29 התחייבות להדרכת סטודנטים תמורת השתתפות בקורסי הדרכה

התערבות קוגניטיבית-תפקודית Cog-Fun בריפוי בעיסוק לילדים עם הפרעת קשב וריכוז מרכז הפעוט, טירת הכרמל

מרצות: ד"ר עדינה מאיר, ד"ר רותי טראוב בר אילן, אורית פיישר וג'רי האן-מרקוביץ
66 שעות אקדמאיות + התנסות

מטרות הקורס:

* הבנת הגורמים המשפיעים על הבריאות ורווחה של ילדים עם ADHD ומשפחתם, לפי הסיווג של ארגון בריאות העולמי ICF
* לימוד והתנסות במודל לטיפול ריפוי בעיסוק בילדים עם ADHD בגיל 5 – 10 שנים

תכנים לדוגמה:

- הבנת הבסיס הביו-פסיכו-סוציאלי ל ADHD
 - הקניית אסטרטגיות ניהוליות והתאמות סביבה לילדים עם ADHD
 - מודל הקשר הטיפולי המכוון, המותאם למשפחה עם ADHD
- קהל יעד: מרפאים בעיסוק

דרכי הוראה: הרצאה, דיון, צפייה בסרטי וידאו, התנסות
דרישות: השתתפות בכל ימי ההכשרה, התנסות בזוג בשטח (כ- 15 מפגשים, כולל ביקור בית אחד), צילום הטיפולים בווידיאו, הגעה חד פעמית להדרכה בת שעה וחצי, השתתפות בימי סיכום, הצגת המקרה בעל פה ובכתב. **רצוי לבחור מועמד (ילד בגילאי 5-10 עם אבחנה של ADHD) ולהיערך להתנסות הטיפולית מראש.**

מועדים במרכז הפעוט בטירת הכרמל: 6 ימי הכשרה: יום ג' 31/1/2017, יום ד' 1/2/2017, יום ה' 2/2/2017, יום א' 5/2/2017, יום ב' 6/2/2017, יום ג' 7/2/2017, בין השעות 9:00 – 16:00.

פגישת הדרכה בת שעה וחצי לכל זוג **בירושלים או כרמי יוסף**, מועדים ייקבעו בהמשך.
4 ימי סיכום: שייקבעו בהמשך (כארבעה חודשים מתום הקורס), על כל זוג להגיע לשני ימי סיכום לפחות, בין השעות 9:00 - 16:00.

שכר לימוד: סה"כ 3,250 ש"ח מחולק באופן הבא: 1,400 ש"ח לאוניברסיטה העברית בירושלים (באתר או בהמחאות, הנחיות בהמשך), 1,600 ש"ח ל- לפקודת ד"ר רותי טראוב ו- 250 ש"ח המחאה לפקודת מרכז הפעוט.

ההרשמה לקורס נסגרת ב 25.10.2016

מומלץ לרכוש את ערכת ה- BRIEF מחברת סייקטק: www.psychtech.co.il

התערבות קוגניטיבית-תפקודית Cog-Fun בריפוי בעיסוק לילדים עם הפרעת קשב וריכוז

מרצות: פרופ' עדינה מאיר, ד"ר רותי טראוב בר אילן, אורית פישר וג'רי האן-מרקוביץ
היקף הקורס: 66 שעות אקדמאיות + התנסות

מטרות הקורס:

- * הבנת הגורמים המשפיעים על הבריאות ורווחה של אנשים עם ADHD לפי הסיווג של ארגון בריאות העולמי ICF
- * לימוד והתנסות במודל לטיפול ריפוי בעיסוק בילדים מגיל 5 – 10 שנים עם ADHD

תכנים לדוגמה:

- הקניית אסטרטגיות ניהוליות
- התאמות סביבה לילדים עם ADHD
- הקשר המכוון המותאם למשפחה עם ADHD

קהל יעד: מרפאים בעיסוק

דרכי הוראה: הרצאה, דיון, צפייה בסרטי וידאו, התנסות

דרישות: השתתפות בימי ההכשרה, התנסות בזוג בשטח (כ- 13 מפגשים, כולל ביקור בית אחד), צילום הטיפולים בוידאו, הצגת המקרה בעל פה ובכתב, הגעה להדרכה, השתתפות בימי סיכום. **רצוי לבחור מועמד ולהיערך להתנסות הטיפולית מראש.**

מועדים בירושלים: ימי הכשרה: 6.7.17-3.7.17 וכן 9.7.17-10.7.17

בין השעות 9:00 – 16:00. פגישת הדרכה בת שעה וחצי לכל זוג, מועדים ייקבעו בהמשך. ימי סיכום: מועדים ייקבעו בהמשך, על כל זוג להגיע לשני ימי סיכום לפחות, בין השעות 9:00-16:00.

שכר לימוד: 3,000 ש"ח: 1,400 ש"ח לאוניברסיטה העברית בירושלים (באתר או בהמחאות) ו-1,600 ש"ח בשתי המחאות לפקודת ד"ר רותי טראוב.

מומלץ לרכוש את ערכת ה-BRIEF מחברת סייקטק: www.psychtech.co.il

Cognitive Orientation for Occupation Performance (COOP) מודל התערבות קוגניטיבי- אסטרטגי

מרצות: ד"ר מירי טל סבן, גב' נירית ארז, גב' דבי גביר MSc BOT

היקף הקורס: 40 שעות אקדמיות + התנסות

גישת ה (CO-OP) Cognitive Orientation for Daily Occupational Performance מיועדת ילדים בני 7-11 עם DCD אך הורחבה לשמוש בגילאי קדם בית ספר ועד גיל ההתבגרות במגוון אוכלוסיות נוספות, ביניהם ADHD, TBI אוטיזם . הגישה כוללת למידה אקטיבית וחוויתית בקבוצות עבודה עם ילדים , ניתוח סרטים בשלוב ולמידה פרונטאלית. הגישה פותחה על ידי אנג'לה פולוקטיו ואן מנדיש ונחשבת לגישה בעלת ראיות מחקר מרשימות ביותר בתחום של לימוד מיומנויות והעברה לחיי יום יום. הגישה היא גישת "לקוח במרכז ומערבת אסטרטגיות ניהוליות ואסטרטגיות קוגניטיביות ודרך מיוחדת לניתוח התפקוד הנקראת dynamic performance analysis

מטרות הקורס:

ללמוד את הבסיס התיאורטי של גישת ה- COOP
ללמוד עקרונות ההערכה על פי גישת ה- COOP
ללמוד עקרונות התערבות על פי גישת ה- COOP
להתנסות ביישום תהליך ההערכה ועקרונות ההתערבות של גישת ה- COOP

תכנים לדוגמא:

מאפיינים כלליים של ה- COOP בהקשר ל- Developmental Coordination Disorder
הרציונאל לפיתוח גישה ה- COOP
הבסיס התיאורטי של גישת ה- COOP
תהליך ההערכה לפי גישת ה- COOP
עקרונות ההערכה לפי גישת ה- COOP
קהל יעד: מרפאים בעיסוק

דרכי הוראה: הרצאה, דיון, צפייה בסרטי וידאו, התנסות

דרישות: השתתפות בכל ימי ההשתלמות, התנסות קבוצתית בטיפול במהלך הקורס (יש

לבחור מועמד שיכל להגיע לקורס בין הגילאים 12-5 שנים עם ליקויים בארגון

וקואורדינציה מוטורית). התנסות טיפולית בסיום הקורס, הגשת עבודה בעל פה ובכתב

הכוללת תיאור מקרה

מועדים 12.7.17, 13.7.17, 19.7.17, 20.7.17, 25.9.17 בין השעות 9.00-16.00

שכר לימוד: 1,800 ש"ח

הדרכה קלינית (קורס בסיסי והמשך משולב)

מנחה: גב' זהבה זרחי, יועצת ארגונית

היקף הקורס: 42 שעות אקדמאיות (6 ימי ד')

מטרות:

- הקניית ידע ומיומנויות בסיסיות בהדרכה קלינית
- הקניית ידע, מיומנויות וכלים יישומיים לתכנון ובהעברת ההדרכה בשדה הקליני
- שינוי תפיסה הדרכתית לכיוון של חשיבה תוצאתית, עפ"י מודל תל"מ
- הטמעת והתנסות בקליטה ובתהליך יעיל של הכשרת סטודנטים
- פיתוח יכולת העברה מתהליך הלמידה בקורס ליישום הנלמד בהדרכת הסטודנטים

תכנים לדוגמה:

- אסטרטגית תפקיד המדריך - מיומנויות ההדרכה הנדרשים לתהליך ההדרכתי
- מאפייני הדרכת מבוגרים
- התקשורת ככלי הדרכתי - מיומנויות ההקשבה האפקטיבית בפגישת ההדרכה
- בניית אמון בסיסי ושותפות ביחסי מדריך- מודרך
- שלבי למידה אוניברסאליים כבסיס לתכנון האימון הקליני
- הגדרה ותיאום ציפיות בין מדריך וסטודנט
- פיתוח דפי פעילות למידה
- תכנון התנסות הקלינית
- חניכה – הערכה ומשוב
- זיהוי סגנונות למידה ודפוסי עבודה אישיים של המודרך, והתאמת עקרונות ההדרכה

קהל יעד: מרפאים בעיסוק בעלי ותק של (מינימום) שנתיים במקצוע

דרכי הוראה ודרישות: הרצאות משתפות, קבוצות דיון, התנסויות, נוכחות והשתתפות במפגשים.

מועדים: 6 ימי ד', 2.11.16, 9.11, 16.11, 30.11, 14.12, 28.12 (חנוכה),

בין השעות 9:00 – 15:15

שכר לימוד: 1,800 ₪ אן ללא עלות כספית תמורת התחייבות להדרכת סטודנטים מבית-הספר לריפוי בעיסוק בירושלים (ראו עמוד 29). יש לצרף כתב התחייבות להדרכת סטודנטים כחלופה לתשלום עבור הקורס (או שכר לימוד) לטופס הרשמה.

הערכת תפקודי כתיבה ידנית והקלדה בילדים, מתבגרים ומבוגרים

מרכזת ומרצה: פרופ' נעמי וינטראוב היקף הקורס: 60 שעות אקדמיות

מטרות ונושאי ההשתלמות (לדוגמא):

1. להבין לעומק את התהליך הכתיבה הידנית ודרישות הכתיבה מילדים, מתבגרים ומבוגרים.
2. להכיר את תהליך ההערכה ואבחון של תפקודי כתיבה.
3. ללמוד להעביר ולקדד את אבחוני תפקודי הכתיבה הידנית לכיתות ד'-ו' (אכתי"ב), חטיבת הביניים (אחט"ב) וההשכלה הגבוהה (תכל"ס) כבסיס לקבלת תעודת "מורשה העברה".
4. ללמוד להסיק מסקנות על-סמך האבחונים ולקבוע מטרות התערבות או התאמות נדרשות.
5. להבין את תהליך ההקלדה ומיומנויות בסיס הקשורות להקלדה ודרכי הערכה.
6. להבין מתי הקלדה יכולה להוות תחליף יעיל לכתיבה ידנית.

קהל יעד: מרפאים/ות בעיסוק שעברו את מבחן הרישוי עם לפחות שנה ניסיון עבודה, בעלי תואר שני המעוניינים לרכוש ידע וניסיון בנושא הערכת תפקודי הכתיבה הידנית וההקלדה בקרב האוכלוסייה הנ"ל.

מה מקנה ההשתלמות?

1. ידע בנושאים שתוארו לעיל.
2. משתתפי ההשתלמות יוכשרו בהעברת וקידוד אבחוני הכתיבה בגילאים השונים.
3. משתתפי ההשתלמות אשר יסיימו את חובות ההשתלמות יקבלו את האבחונים של שלוש קבוצות הגיל ותעודת "מורשה העברה".
4. ניתן לקבל גמולי השתלמות בתנאי שכותבים עבודה סיום הקורס ומקבלים ציון עובר.

חשוב לציין שלא ניתן לרכוש ולהעביר את האבחון או לקבל תעודת מורשה ללא ההשתלמות.

דרכי הוראה: הרצאות, דיונים, התנסות בהעברת אבחונים, לימוד קידוד האבחונים, ניתוח הממצאים.

חובות:

1. העברת, קידוד וסיכום 2 אבחונים. האבחונים צריכים להיות מועברים ל – 2 מתוך 3 קבוצות הגיל הבאות: ילדים בכיתות ד'-ו, מתבגרים בכיתות ז'-ט' או סטודנטים שלהם חשד ל... או קשיים בכתיבה ידנית.
 2. משתלם/ת המעוניין בקבלת גמול השתלמות י/תדרש להגיש את סיכום האבחון כתיאור מקרה. עבודה זו תוגש לשם קבלת ציון.
 3. חובת נוכחות ב – 80% משעות ההשתלמות
- מועדים:** מועדי ההשתלמות: ימי ג, 'בין השעות 16:00 – 9:00 בתאריכים הבאים 31.1.17, 7.2.17, 14.2.17, 21.2.17, 7.3.17, 21.3.17, 4.4.17
- שכר לימוד** 3,600 ש"ח. שכר הלימוד כולל עלות של האחט"ב והתכל"ס.
- המעוניינים לרכוש בנוסף את האבחון של כיתות ד' ו' יצטרך להוסיף 150 ש"ח - ש"ח

שילוב בישול בטיפול

מרכזת: ד"ר אילת ברק, עו"ס בעלת התמחות בשילוב כלים אמנותיים בטיפול ושף MA

מרצות: ד"ר אילת ברק ומרצות אורחות

היקף הקורס: 156 שעות

טיפול בבישול הוא חדשני ומבוסס על תיאוריות פסיכולוגיות של התקשרות (attachment) ויחסי אובייקט. הטכניקות הטיפוליות שאובות מעולמות התוכן של טיפול באמנות ושל טיפול קבוצתי. מאפייניו הייחודיים של הטיפול הם, למשל, שילוב בין הקונקרטי לסימבולי, החשיפה לרובדי תקשורת מסוגים שונים (מילוליים ובלתי מילוליים), עיבוד של תהליכי העברה בכלל ושל דפוסי יצירת קשר ראשוניים בפרט, העיסוק במזון שהינו ראשוני ובסיסי ומאפשר לאוכלוסיות שונות, גם לאוכלוסיות בעלות קשיים רבים, לפעול ולהצליח. התוצרים המידיים, אלמנטים של יצירה ומשחק, גירוי חושי ותהליכים קבוצתיים וחברתיים אשר באים לידי ביטוי באופן מיוחד בהתערבות זו, מקדמים את הטיפול ומגייסים את כוחותיו של המטופל.

תכנים לדוגמה:

- תיאוריות התפתחותיות
- תיאורית הכוחות
- היבטים של ריפוי בעיסוק וטיפול בבישול: תחושה, תהליכים קוגניטיביים, תנועה, רגש, חברה, ניתוח פעילות, ארגונומיה
- עבודה בקבוצות
- שילוב של כלים אמנותיים בטיפול
- תזונה, דיאטה והפרעות אכילה

קהל יעד: מטפלים עם לפחות שנתיים ניסיון עם מטופלים (לא כולל הכשרות קליניות): מרפאים בעיסוק, עובדים סוציאליים, פסיכולוגים, מטפלים באמנויות, דיאטנים קליניים, מורים לחינוך מיוחד (העובדים בבתי-ספר לחינוך מיוחד)

דרכי הוראה: הרצאות, דיונים, תיאורי מקרה, בישול טיפולי במטבח
דרישות ודרכי הערכה: נוכחות והשתתפות פעילה בלפחות 80% מכל המפגשים, הפעלת קבוצת בישול טיפולי בקהילה, הצגת תיאור מקרה, הגשת עבודת סיום
מועדים: סמסטר א' וסמסטר ב' (13 מפגשים כל סמסטר), ימי ה' בשעות 9:00–14:15:
סמסטר א': כל יום ה' ברצף מה- 3.11.16 (כולל 29.12 חנוכה) ועד 26.1.17 כולל.
סמסטר ב': 2.3.17, 16.3, 23.3, 30.3, 20.4, 27.4, 4.5, 11.5, 18.5, 25.5, 8.6, 15.6, 22.6.

שכר לימוד (כולל עלות חומרים): 8,500 ₪

הערה: על המעוניינים להירשם לקורס זה לשלוח קו"ח וצילומים של תארים כשלב ראשון בתהליך הקבלה לקורס ל: continuinged@savion.huji.ac.il

כתיבה: ממוכנות ועד העתקה מהלוח:

מרצה: גב' חיה קושניר, MSc מרפאה בעיסוק מוסמכת ומורה לחינוך מיוחד
היקף הקורס: 30 שעות אקדמיות

מטרה: להקנות ידע תיאורטי ומעשי על אבני היסוד הרגשיים, חושיים- מוטוריים וקוגניטיביים הנדרשים לרכישת כתב יד קריא ומהיר ודרכי טיפול בקשיים ברכישת מיומנות זו.

תכנים לדוגמא:

מוכנות ללמידה
מוכנות סנסו-מוטורית לקראת כתיבה
פיתוח מוטוריקה עדינה
הכרת מושגי יסוד
לימוד חלקים של שיטות התערבות שונות
ארגון על הדף וקצב הכתיבה
אבחון קשיים בכתיבה
העתק מהלוח
שגיאות כתיב
ניתוח אבחונים
בניית תוכניות טיפול לשיפור הכתב כולל תכניות בית.
הצגת כלי האבחון "כך אני כותב"

קהל יעד: מטפלים במקצועות הבריאות ואנשי חינוך העובדים עם ילדים בשלבי הקניית
יסודות הכתיבה והכתב
דרכי הוראה: הרצאות, תרגילים

תאריכים: , 2.7.17 , 3.7.17 , 9.7.17; 10.7.17 בין השעות 9.00-15.00

שכר לימוד 1,550 ₪

קורס התאמות ושינויי דיור – שלב א':

מנחה: גב' אורנה עמית, מרפאה בעיסוק מנהלת שירותי הריפוי בעיסוק ביחידה להמשך טיפול בחיפה, שירותי בריאות כללית.

היקף הקורס: 40 שעות אקדמיות

אוכלוסיית יעד: הקורס מיועד למרפאים בעיסוק

אופן הלימוד: הקורס בנוי מהרצאות פרונטליות, תיאורי מקרה ותרגולים בכיתה ובבית. במהלך כל הקורס ניתן לשתף ולהתייעץ עם המנחה וחברי הקבוצה. במהלך הקורס הסטודנטים מקבלים דיסק שכולל הרצאות, חוקים ונהלים רלוונטיים, כתובות אינטרנט, סיכום מידות וצורות שרטוט מקובלות.

מטרת הקורס: להכשיר מרפאות בעיסוק לאבחן את סביבת המטופל ולהתאים ולהנגיש את סביבתו של המטופל (דירת מגורים, חניה, אביזרי עזר וסביבה טיפולית).

תכנים לדוגמה:

- קווים מנחים לאבחון והערכה של מטופל וסביבתו האנושית
- חשיבה לקראת תכנון דירת מגורים
- לימוד כללים למדידה ושרטוט, קריאת תוכניות, קנה מידה וסמנים מוסכמים
- הכרה עם סביבת חוץ, כביש, חניה, מדרכה, שבילים, שערים ופתחים
- פתרונות להנגשת הסביבה החיצונית
- ניתוח תפקוד, ניידות, מעברים ואביזרי עזר
- תכנון חדר רחצה ושירותים
- תכנון מטבח

ציוד וחומרים: החל מהמפגש השני חובה להביא - סרט מידה (מטר), סרגל קנה מידה, עפרונות, מחק, נייר משובץ או מילימטרי, נייר שרטוט שקוף, קרטון צבעוני, מספרים.

דרישות לקבלת תעודה: נוכחות מלאה בקורס (80%) הגשת תרגיל מסכם המתבסס על שיעורי הבית ותרגילי הכיתה.

מועדים: 31.1.17, 7.2.17, 14.2.17, 21.2.17, 28.2.16 בין השעות 9.00 - 16.00

שכר לימוד: 1,800 ש"ח

להלן קורסים של מסלול המוסמך שפתוחים

למשתלמים על בסיס מקום פנוי

מנגנונים קוגניטיביים בבסיס הלמידה

מרצה: ד"ר חגית מגן, פסיכולוגית קוגניטיבית

היקף הקורס: 56 שעות אקדמאיות (2 סמסטרים)

מטרות הקורס:

- הכרת המנגנונים הקוגניטיביים העומדים בבסיס התפקוד היום-יומי
- הכרת תהליכים בסיסיים הנחוצים ללמידה

נושאי למידה נבחרים:

- תהליכי תפיסה
- תפקודי זיכרון לטווח קצר
- תפקודי זיכרון לטווח ארוך
- קוגניציה מוטורית
- קוגניציה ורגש
- תיאוריות ותהליכי למידה

דרכי הוראה: הרצאות, קריאה ודיונים

דרכי הערכה: הגשת תרגילים ומבחן מסכם בסוף כל סמסטר

מועדים: סמסטר א' ימי שני בין השעות 13.15-14.45

סמסטר ב' ימי שני בין השעות 12.30-14.00

שכר לימוד: 2,250 ₪

סוגיות בטכנולוגיה מסייעת, הושבה וניידות לאורך מעגל החיים

מורת הקורס - לורי רוזנברג MSc BOT, ראש תחום טכנולוגיה מסייעת בבי"ס לריפוי בעיסוק, רכזת ריפוי בעיסוק בבי"ס אילנות.

רכזת קורס - ד"ר יפית גלבוץ

היקף הקורס - 28 שעות (אפשרות של תופסת שעתיים ל- 30 שעות למשתלמים של אופק חדש)

דרישות מוקדמות: עבודה בפועל עם אוכלוסייה הזקוקה לכיסא גלגלים להושבה או ניידות. מתאים למרפאים בעיסוק העובדים בשיקום, טיפולי בית, בתי אבות, בתי ספר, מוסדות דיור חוץ ביתיות וכו'

תיאור כללי של הקורס - קורס מתקדם בעשייה מבוססת ראיות בתחום הטכנולוגיה המסייעת, הושבה וניידות. הקורס מבוסס על מודלים תיאורטיים וראיות מחקריות עדכניות בתחומים הללו כבסיס להתנסות בביצוע הערכות קליניות. הקורס כולל לימוד של טרמינולוגיה בינלאומית מקובל בתחום ההושבה ויעסוק ביישומה במגוון אוכלוסיות עם צרכים מיוחדים לאורך מעגל החיים. הקורס מקנה למרפאים בעיסוק ופיזיותרפיסטים יכולות לבסס את החשיבה הקלינית דרך מודלים תיאורטיים, מאמרים, מחקרים, הערכות והתנסות.

מטרות הקורס:

1. הקניית ידע מחקרי ותאורטי בנושאי התאמת טכנולוגיה מסייעת, הושבה וניידות לאוכלוסיות עם צרכים ייחודיים.

2. חשיפה לכלי הערכה בנושא טכנולוגיה מסייעת, הושבה וניידות

הכרות עם טרמינולוגיה סטנדרטית של ארגון התקינה הבינלאומי 3.

4. התנסות בהתאמת כיסא גלגלים

יש אפשרות לקבל ציון: מורכב מתרגיל ביצוע הערכות (10%), הצגת מאמר בכיתה (10%) ומבחן (80%)

תאריכי הקורס:

יום ד' 18.01, יום ה' 19.01, יום ב' 30.01, יום ג' 31.01, שעות: 9:00-15:15

שכר לימוד: 1,350 ₪

מודעות עצמית במצבים בריאותיים והשלכות לשיקום

מרצה: פרופ' עדינה הרטמן-מאיר
היקף הקורס: 30 שעות אקדמאיות

מטרות:

- הקורס עוסק בצורה מעמיקה בסוגיית המודעות בשיקום, וכולל התייחסות למודלים תיאורטיים של מודעות, מנגנונים בבסיס חוסר מודעות, השלכות של חוסר מודעות לתפקוד ושיקום וגישות התערבות.
- הכרת סוגיית המודעות בשיקום: הבנה מעמיקה של מושגים, תיאוריות, ושיטות התערבות
- פיתוח יכולת קריאה ביקורתית בספרות הרלוונטית לשיקום אנשים עם לקויות במודעות
- הכרת ראיות המחקר העדכניות בתחום

נושאי למידה:

- הגדרות, טרמינולוגיה וקלסיפיקציות של בעיות מודעות
- השלכות של חוסר מודעות על תהליך השיקום
- תיאוריות אודות המנגנונים בבסיס לקויים במודעות
- אבחון לקויים במודעות
- טיפול בליקויים במודעות
- סוגיות נבחרות של מודעות במצבי בריאות ספציפיים כגון ליקויים נוירוהתפתחותיים, פגיעה מוחית נרכשת, סכיזופרניה ודמנציה

אוכלוסיית יעד: מרפאים בעיסוק

דרכי הוראה: דיון אינטראקטיבי על סמך חומר קריאה שבועי וניתוח מקרים קליניים דרישות:

- קריאה ודיון במאמרים
- עבודה אינטגרטיבית העוסקת בתחום של מודעות בשיקום, בהתבסס על הנלמד בקורס.

מועדים: סמסטר א', ימי ג', בין התאריכים 30.10.16 ל- 29.1.17, בין השעות 10:30–9:00

שכר לימוד: 1,350 ₪

קורס מתקדם לשיקום היד

מרכזת הקורס: גב' דנית לנגר, מרפאה בעיסוק
מרצים אורחים: מרפאות בעיסוק, רופאים, פיזיותרפיסטים
היקף הקורס: 40 שעות (6 ימים מרוכזים)
מטרות:

- חזרה על אנטומיה וקינזיולוגיה של כף היד
 - העמקה תיאורטית וקלינית בטיפול בכף יד
 - למידת טכניקות לטיפול בטרומות ומחלות בכף היד
 - העמקה וחינוך בהערכה ובטיפול בריפוי בעיסוק מבוסס ראיות
- * אפשר להירשם לקורס כולו או לימים בודדים בצורה מודולרית.**

תאריך	נושא ומרצה	דמי השתתפות
16.11.16	אבחון וטיפול בפגיעות ביד: חזרה וחינוכים ד"ר שי לוריא	325 ₪
30.11.16	הערכה וטיפול מבוסס ראיות בריפוי בעיסוק לשיקום היד גב' דנית לנגר, MSc, OT	325 ₪
14.12.16	טכניקות טיפול בשיקום היד: מוביליזציות ו – Upper limb tension testing גב' ג'וי גולדסמיט, MSc, OTR, CHT שימוש במכשור שיקומי לחימום וקרור: שימוש קליני מבוסס ראיות גב' דנית לנגר, OT, MSc	325 ₪
28.12.16	קינזיולוגיה: תאוריה, חיזוק שרירים תרגילים טיפוליים לחיזוק ומוביליזציות גב דוידה קוסף, MSc, PT	325 ₪
11.1.17	טיפול בריפוי בעיסוק בפגיעות בכף היד באמצעות קינזוטיפינג מר יוני אבשלום, PT	400 ₪ כולל חומרים
25.1.17	הצגה של סטודנטים	

קהל יעד: מרפאים בעיסוק העוסקים בשיקום כף היד

דרכי הוראה: הרצאות והתנסות מעשית.

מועדים: לפי התאריכים בטבלה, בין השעות 9:00 – 17:15 ב- 16/11 ו- 25/1 הקורס

יסתיים ב- 16:00

שכר לימוד לכל הימים: 1,700 ₪ תינתן הנחה של 5% לחברי הקבוצה הישראלית

לשיקום היד

DCD ודיספרקסיה התפתחותית: רקע תיאורטי, הערכה והתערבות

מרכזת הקורס: ד"ר מירי טל-סבן

היקף הקורס: 30 שעות אקדמיות

מטרות הקורס:

- להעמיק ולהרחיב את הידע התיאורטי והמחקרי בתחום DCD ודיספרקסיה התפתחותית
- הכרה של כלים להערכת DCD ודיספרקסיה התפתחותית
- עקרונות התערבות והכרת מודלים נבחרים להתערבות באוכלוסיה עם DCD ודיספרקסיה התפתחותית
- פיתוח מיומנויות של קריאה ביקורתית של ספרות מקצועית בתחום ה- DCD ודיספרקסיה התפתחותית

תכנים לדוגמא:

- הגדרות, שכיחות, אטיולוגיה וקומורבידיות של התופעה
 - DCD ודיספרקסיה התפתחותית לאורך מעגל החיים
 - בסיס תיאורטי: תיאוריות למידה ולמידה מוטורית
 - הערכה ואבחון : AAC-Q, M-ABC, DCD-Q, חשיבה קלינית בסוגיות הערכה ואבחון
 - התערבות טיפולית: SI, COOP, חשיבה קלינית בסוגיות התערבות טיפולית
 - קריאה מונחית של מאמרים – ניתוח ביקורתי.
- דרכי הוראה: הרצאות, קריאה, דיונים, הצגת מאמרים / תיאורי מקרה

מועדים: סמסטר ב', יום ג', בין התאריכים 27.2.17-28.6.17

בין השעות 11.00-12.30

שכר לימוד: 1,350 ₪

תסמונת הספקטרום האוטיסטי (ASD): מנגנונים, דרכי אבחון והתערבות

מרכזת הקורס ד"ר טל מזור-קארסנטי

מרצים: ד"ר טל מזור-קארסנטי ומרצים אורחים
היקף הקורס: 28 שעות.

תאור כללי: תסמונת הספקטרום האוטיסטי לאחר 70 שנות מחקר: הקורס יתייחס למידע עדכני בתחום האבחנה והאפידימיולוגיה, סוגיות באבחון, קשיי תקשורת בגיל הרך, אוטיזם במערכת החינוך ובגיל המבוגר, והתערבות ברב"ע על פי עקרונות של ABA ו- DIR.

מטרות הקורס

- הקניית ידע מחקרי ותיאורטי בנושא תסמונת הספקטרום האוטיסטי
- הקניית ידע בעקרונות של מגוון מודלים יישומיים להתערבות בריפוי בעיסוק באוכלוסייה זו
- הבנת התרומה הייחודית של הריפוי בעיסוק באוכלוסייה זו

תכנים לדוגמא:

- התפתחות המושג אוטיזם, הגדרות עדכניות, אטיולוגיה ותיאוריות מובילות בהבנתו
- קשר הורה ילד בילדים עם קשיי תקשורת בגיל הרך
- סוגיות באבחון אוטיזם
- **התערבות ברב"ע:**
 - עקרונות ההתערבות בילד עם ASD ע"פ ה- DIR
 - עקרונות התערבות בילד עם ASD ע"פ גישת ה- ABA
 - תכניות התערבות למתבגרים עם ASD במערכת החינוך.
 - תוכנית התערבות בתחום הפנאי לילדים עם ASD

דרכי ההוראה

הרצאות, סרטים, למידה עצמית, דיונים

חובות הקורס + דרכי הערכה:

קריאת חובה הגשת עבודה - בזוגות

מועדים: 4 ימים מרוכזים בתאריכים הבאים: 12-13.7.2017 ; 18-19.7.2017

שכר לימוד: 1,350 ₪

נוירו-תרפיה: שימוש במשחקי וידאו וטכנולוגיה ממוחשבת לשיקום

היקף הקורס: 28 שעות

רכזת קורס: ד"ר יפית גלבוע

מרצה: ד"ר מור נחום,

תיאור כללי של הקורס:

קורס מתקדם הנועד להקנות ידע מעשי ותיאורטי בנושא נוירו-תרפיה, והשימוש במשחקי וידאו וכלים ממוחשבים לתרפיה ושיקום תוך יישום עקרונות הפלסטיות של המוח. במהלך הקורס לומדים המשתתפים כיצד ניתן לרתום טכנולוגיות ממוחשבות של משחקי וידאו ומשחקים לאימון המוח לריפוי ושיקום של המוח באוכלוסיות קליניות. הקורס מערב התנסות מעשית עם משחקי וידאו ותוכנות עדכניות. הקורס מקנה למרפאים בעיסוק כלים חדשים שיכולים לשמש בעבודתם המעשית היומיומית, וחושף אותם לחזית הידע בתחום.

מטרות הקורס:

1. הקניית ידע מחקרי ותיאורטי בנושא פלסטיות של המוח, והשימוש בעקרונות הפלסטיות לייצור משחקי וידאו ותרגילים לאימון קוגניטיבי של המוח לאוכלוסיות קליניות
 2. חשיפה למשחקי וידאו ותוכנות אימון ממוחשבות המשמשים לאימון קוגניטיבי
 3. היכרות עם טרמינולוגיה סטנדרטית ומאמרים עדכניים בתחום אימון מוח ממוחשב
 4. התנסות מעשית עם משחקי וידאו ותוכנות אימון ממוחשבות
- אוכלוסיית יעד:** מרפאים בעיסוק וחוקרים המתעניינים בפלסטיות מוחית באוכלוסיות קליניות

דרכי הוראה: דיונים בעקבות חומר קריאה, הצגה של חומר שיוכן על-ידי הסטודנטים, התנסות במשחקי וידאו ותוכנות אימון מוח ממוחשבות

דרישות הקורס: קריאת מאמרים שבועית, הצגת מאמרים בנושא מסוים במהלך הסמסטר, התנסות במשחקי וידאו ותוכנות לאימון המוח ככלים טיפוליים (על מחשב נייד או מחשב ביתי מחובר לאינטרנט)

דרכי הערכה: הצגת הנושא (80%), השתתפות פעילה בדיונים בכיתה (20%)

תאריכי הקורס: ימי ג', בין התאריכים 28.02.17 ל-27.06.17, בין השעות 13:00-

14:30

שכר לימוד: 1,350 ₪

היבטים תרבותיים בריפוי בעיסוק ובמקצועות הבריאות

מרצה: ד"ר ענת גולוס

היקף הקורס: 28 שעות אקדמיות

מטרת הקורס: להעמיק בהבנת חשיבות ורלוונטיות נקודת המבט התרבותית בעת מתן שירותים לאנשים במצבי בריאות שונים, תוך שימת דגש על מודל כשירות תרבותית ויישומו בעשייה הקלינית והמחקרית.

תכנים לדוגמא: תרבות- הגדרות ומושגים רלוונטיים, מודלים כלליים ובריפוי בעיסוק העוסקים בתרבות; מודל כשירות תרבותית – הערכה ויישום המודל; דגם הערכה בין-תרבותי לרכישת ידע תרבותי על ידי איש המקצוע; קוים מנחים ליצירת גישה וסביבה רב-תרבותית בתהליך הערכה והתערבות בריפוי בעיסוק; רב-תרבותיות בישראל - הכרות ויישום עקרונות.

קהל היעד: מרפאים בעיסוק (תיבדק אפשרות לשילוב אנשי מקצועות בריאות אחרים).

דרכי הוראה: הרצאות, קריאה, דיונים, התנסויות, תיאורי מקרה/צפייה בסרטים, מפגש עם קלינאים ולמידה עצמית בקבוצות קטנות.

דרכי הערכה:

- נוכחות והשתתפות פעילה, יומני קריאה / תרגילים (10%)
- יישום למידה תיאורטית בקבוצה תרבותית ייחודית והצגה (20%)
- עבודה (70%)

מועדים: סמסטר א', יום ג' אחת לשבוע: בין התאריכים 30.10.16 ל- 29.1.17, בין השעות 13:00–14:30

שכר לימוד: 1,350 ₪

כלי הערכה למכירה:

שאלון לאיתור ליקויים בקואורדינציה מוטורית (DCDQ'07)

תרגום השאלון ועריכתו בוצעו ע"י דר' רותי טראוב-בר אילן, עמיה ולדמן-לוי, טניה ריכטמן ופרופ' שולה פרוש באישור המחברות,

BN. Wilson, BJ. Kaplan, SG. Crawford & G. Roberts (Alberta, Canada)

השאלון הנו כלי סינון להפרעת קואורדינציה התפתחותית בקרב ילדים בגילאי 5-15 שנים. גרסתו הראשונה של השאלון פותח בשנות ה-90 בקנדה ופורסם במאמר:

Wilson, B.N., Kaplan, B.J., Crawford, S.G., Campbell, A., & Dewey, D. (2000). Reliability and validity of a parent questionnaire on childhood motor skills. American Journal of Occupational Therapy, 54:5, 484-493.

לאחר שנים של מחקר לצורך בדיקת מהימנות ותוקף השאלון, הוצא לאור גרסה חדשה של השאלון עם הרחבת גיל הילדים לכלול ילדים מגיל 5, ה-DCDQ'07 אשר פורסם ב:

Wilson, B.N., Crawford, S.G., Green, D., Roberts, G., Aylott, A., & Kaplan, B.J. (2009). Psychometric Properties of the Revised Developmental Coordination Disorder Questionnaire. Physical and Occupational Therapy in Pediatrics, 29(2): 182-202.

לשאלון 15 פריטים המתארים מגוון תפקודים מוטוריים וההורה מתבקש לתאר את התנהגות ילדו בהשוואה לילדים בני אותו גיל ומין על סקאלה מ-1 (לא מתאר כלל את ילדי) ל-5 (מתאר לחלוטין את ילדי).

מסכמים את הציונים הניתנים על ידי ההורים על מנת ליצור 3 תתי-ציון:
א: שליטה תוך כדי תנועה (סיכום של 6 פריטים; טווח הציונים 6-30)

ב: מוטוריקה עדינה/כתיבה (סיכום של 4 פריטים; טווח הציונים 4-20)

ג: קואורדינציה כללית (סיכום של 5 פריטים; טווח הציונים 5-25)
את תתי-הציון האלו לא משווים לנורמות; נעשה בהם שימוש התרשמותי לצורך הכוונת תוכנית טיפול.

מסכמים את 3 תתי הציון על מנת ליצור ציון גלובאלי כולל. את הציון הכולל, ניתן להשוואות לנקודות חתך קבדות; יש להדגיש כי לא נוצרו נקודות חתך עבור אוכלוסייה ישראלית.

כל הרוכש את הכלי מקבל קישור בדואר האלקטרוני לשאלונים וחוברת הדרכה להעברת הכלי

מחיר: ₪ 65

**לרכישת הכלי נא לפנות לאלקסי שפירו בטלפון: 02-5845303 ,
בפקס: 02-5324985 או בדוא"ל: alexischapiro@gmail.com**

The Adolescents & Adults Coordination Questionnaire (AAC-Q)

שאלון לאיתור ליקויים בקואורדינציה מוטורית בקרב מתבגרים ומבוגרים
צעירים

ד"ר מירי טל-סבן ופרופ' שולה פרוש, 2012

השאלון הנו כלי סינון לליקויים בקואורדינציה מוטורית (DCD) בקרב מתבגרים ומבוגרים צעירים בין הגילאים 16-30, כמו כן השאלון הנו כלי עזר לבניית תוכנית התערבות ולהצבת מטרות טיפול / הדרכה יחד עם המתבגר / מבוגר צעיר.

לשאלון נקודות חתך ל-DCD מובהק, DCD גבולי ותקינים

Tal-Saban, M., Ornoy, A., Grotto, I., & Parush, S. (2012). The Adolescents & Adults Coordination Questionnaire (AAC-Q): Development and psychometric properties. *American Journal of Occupation Therapy*, 66, 406-413.

כל הרוכש את הכלי מקבל קישור בדואר האלקטרוני לשאלונים וחוברת הדרכה להעברת הכלי

מחיר: 65 ₪

לרכישת הכלי נא לפנות לאלקסי שפירו בטלפון: 02-5845303 ,
בפקס: 02-5324985 או בדוא"ל: alexischapiro@gmail.com

Child Occupational Self Assessment (COSA)

הערכה עצמית עיסוקית של ילד (העע"י)

(Keller, Kafkes, Basu, Federico, & Kielhofner, 2004)

הבסיס התיאורטי של ה- COSA

האבחון מבוסס זה מבוסס על המודל העיסוק האנושי (Model of Human Occupation [MOHO], Kielhofner, 2002) מודל זה משקף את התפיסה של הלקוח במרכז, כשהלקוח מהווה את הגורם העיקרי לשינוי בעקבות ההתערבות. האבחון הנו כלי שפותח על-ידי מרפאים בעיסוק עבור מרפאים בעיסוק, והוא מתמקד בעיסוקים החשובים לילדים, ומעודד השתתפות פעילה שלהם בתהליך הערכה ותכנון ההתערבות. הוא מספק לילדים אפשרות להבעה עצמית של צרכים ושאיפות.

למי מיועד ה- COSA

זהו שאלון הערכה עצמית המיועד למגוון אוכלוסיות ילדים בטוח הגילאי של 8-13.

מבנה ומטרת האבחון

האבחון מורכב מ-24 היגדים המייצגים עיסוקים מרכזיים בגיל הילדות. מטרת האבחון היא להעריך את הביצוע העיסוקי וההשתתפות של הלקוח בבית הספר, בבית ובקהילה. ההיגדים השונים משקפים את תפיסת המודל העיסוק האנושי אודות הזהות העיסוקית ותחושת היכולת של הילדים. השאלון יכול לשמש גם כמדד תוצאה, כאשר הוא מועבר לפני תהליך ההתערבות ולאחריו.

דרכי העברה

האבחון ניתן להעברה בשתי גרסאות: כרטיסיות ושאלון. כל פריט מוערך לפי שני סולמות – "יכולת" ו"חשיבות". סולם ה"יכולת" מתייחס להערכה של הילד את יכולתו הביצועית לגבי כל אחד מהפריטים. סולם ה"חשיבות" מתייחס לחשיבות שהילד מקנה לכל אחד מהעיסוקים המתוארים. בכל סולם, קיימות ארבע אפשרויות לתשובה. במקביל למלל, מוצגות תמונות (פרצופים לסולם היכולת וכוכבים לסולם החשיבות), המסייעות לילדים להבין את משמעות התשובות. בסופו של האבחון מופיעות מספר שאלות פתוחות המאפשרות לילדים לציין ביצועים נוספים שלדעתם לא נכללו בשאלון ובהן הם טובים או לא טובים, וכן לציין עיסוקים נוספים אשר חשובים בעיניהם.

מה כוללת ערכת האבחון?

ערכת האבחון כוללת את כל החומרים הנדרשים להעברת שתי גרסאות האבחון וכן חוברת הדרכה המותאמת להעברת בארץ.

מחיר: 135 ₪

אם קונים גם את ה- PVQ, אז עלות שני האבחונים יחד 250 ₪
לרכישת הכלי נא לפנות לאלקסי שפירו בטלפון: 02-5845303,
בפקס: 02-5324985 או בדוא"ל: alexischapiro@gmail.com

Pediatric Volitional Questionnaire (PVQ)

(שאלון רצייה לילדים)

(Basu, Kafkes, Geist, Kielhofner, 2002)

הבסיס התיאורטי של ה-PVQ

ה-PVQ מבוסס על מודל העיסוק האנושי (Model of Human Occupation [MOHO] (Kielhofner, 2002). מודל זה משקף את התפיסה של הלקוח במרכז, כשהלקוח הוא הגורם העיקרי לשינוי בעקבות ההתערבות. מודל זה מתייחס לאדם כמערכת בעלת שלושה מרכיבים השלובים זה בזה: רציה, הרגלים ויכולת ביצועית. ההשפעה ההדדית של שלושת מרכיבים אלו היא המשכית, משתנה ומשפיעה על ארגון ההתנהגויות במערכת האנושית. השפעה הדדית זו מתרחשת בתוך ההקשר של סביבת הפרט.

למי מיועד ה-PVQ

ה-PVQ מיועד לשימוש בילדים בגילאי 2 – 7 שנים. הוא נבדק על ילדים עם וללא מוגבלות. אוכלוסיית היעד כוללת ילדים עם מגבלות קלות, וכן ילדים עם מגבלות פיזיות וקוגניטיביות משמעותיות. בנוסף, מטפלים מצאו שה-PVQ יעיל גם בהערכת ילדים ומתבגרים המתפקדים ברמה התפתחותית נמוכה מגילם הכרונולוגי.

מטרת ומבנה ה-PVQ

מטרת ה-PVQ היא להעריך את מרכיבי הרצייה. הוא מספק תובנה לגבי מניעיו הפנימיים של הילד ומידע לגבי האופן שבו הסביבה מגבירה רצייה על ידי בחינה שיטתית של תגובות ופעולות הילד בסביבתו. ההערכה נעשית באמצעות תצפית, ובשל כך הינו כלי יעיל להערכת כל ילד ללא קשר ליכולותיו. ה-PVQ ניתן לשימוש על ידי מרפאים בעיסוק או אנשי מקצוע אחרים.

ה-PVQ כולל 14 מדדים התנהגותיים המקודדים על סקלה של 4 דרגות וכן טופס מאפיינים סביבתיים בהם נערכה התצפית.

מה כוללת ערכת האבחון?

ערכת האבחון כוללת את טופס התצפית עם הסבר לדרכי העברה וכן טופס של מדדי הסביבה. בנוסף, ישנה חוברת הדרכה בעברית ובה הסבר נרחב על הבסיס התיאורטי של השאלון ודרכי העברה.

מחיר: 135 ₪

אם קונים **COSA + PVQ**, עלות שני האבחונים יחד 250 ₪
לרכישת הכלי נא לפנות לאלקסי שפירו בטלפון: 02-5845303,
בפקס: 02-5324985 או בדוא"ל: alexischapiro@gmail.com

מבחן מיון כרטיסי פעילויות (ACS) Activity Card Sort

פרופ' נעמי כץ וד"ר עדינה מאיר (2001)

מבחן מיון כרטיסי פעילות ה- Activity Card Sort (ACS) פותח בארה"ב על-ידי Baum & Edwards (2001) כדי להעריך רמת השתתפות בפעילויות פנאי ותפקוד מורחב. המבחן מאפשר לאדם לתאר את מקומן של הפעילויות בחייו, ואת ההשלכות של מחלה או מגבלה על ההשתתפות שלו בפעילויות. מבחן ה- ACS כולל 90 כרטיסים עליהם מופיעות תמונות של אנשים המבצעים פעילויות שונות מתחומי העיסוק של IADL (תפקוד מורחב) ופנאי. הנבדק מתבקש למיין את הפעילויות לקטגוריות שונות (לדו' "עושה עכשיו" "הפסקתי לעשות בגלל המחלה" וכו'), בהתאם לצורכי ההתערבות. שיטת הקידוד מתייחסת לכל אדם באופן אישי, בהתאם לתפקודו בעבר.

תרומתו וייחודו של המבחן:

- שיטת ההערכה- מיון כרטיסי פעילות היא ייחודית ומשמעותית. הגירויים- התמונות מעוררות עניין, ותורמות למעורבות בתהליך האבחון. מעבר לכך, הדרישות הקוגניטיביות מועטות ביותר: אין דרישה למיומנויות שפתיות, ודרישות הזיכרון הן נמוכות (זיהוי (Recognition) ולא היזכרות (Recall), להבדיל ממבחנים קיימים בתחום זה אשר נשענים על ראיון או רשימת פעילויות (checklist) כדוגמת שאלון תחומי עניין (Interest Checklist , Occupational Questionnaire) .
 - המבחן מקיף מאוד וכולל 90 פעילויות פנאי מתחומים שונים, ו- IADL.
 - המבחן נאמן לעקרונות ההתערבות Client-centered בכך שהקריטריון לקביעת הציון הוא אינדיווידואלי, ומתאם לרמת הפעילות קודמת של כל נבדק. מטרת האבחון לאתר את השינויים שחלו בדפוסי פעילות של האדם, ואינו מתבסס על הנחות "נורמטיביות" של פעילות.
 - המבחן משתמש בשיטת מיון המאפשר לאדם לתאר כיצד הוא מעורב בפעילויות, במקום השימוש בשאלון, ובכך מקטין את האפשרות להטיה העלולה להתרחש בשימוש בסולמות דירוג.
 - המבחן מאפשר מדידה של פעילות קודמת, נוכחית ואחוז פעילות עכשווית שנשמרה, ומנחה הצבת מטרות טיפול תפקודיות.
- גרסת האבחון בעברית** עברה מספר שלבי מחקר והתאמה לארץ. קיימים נתונים על אוכלוסיות בריאות ומספר קבוצות מטופלים. הערכה כוללת 90 תמונות של פעילויות IADL ושעות פנאי, דף קידוד והנחיות להעברה וצינון. היא מתאימה לשימוש באוכלוסיות מגוונות ואינה דורשת יכולת שפתית רבה. תוצאת האבחון מאפשרת מידע על השתתפות בפעילויות האדם כיום ובהשוואה לעבר. אבחון ביצועי, מהנה ומעורר אינטראקציה.

מחיר הערכה: 800 ש"ח

לרכישת הכלי נא לפנות לאלקסי שפירו בטלפון: 02-5845310 או

בפקס: 02-5324985 או בדוא"ל: alexischapiro@gmail.com

המדריך לערכת ה-DOTCA-CH

The Dynamic Occupational Therapy Cognitive Assessment for Children

שמות מחבריו: Katz, N., Parush, S., & Traub Bar-Ilan, R

שנת הוצאה לאור: 2005

מוציא לאור: Maddak Inc.

האבחון בודק את היכולות הקוגניטיביות בחמישה תחומים: התמצאות בזמן ובמקום, תפיסה מרחבית (זיהוי כיוונים על גוף הילד, יחסים במרחב הקרוב, יחסים במרחב הרחוק-תמונה), פרקסיס (חיקוי תנועות, ביצוע פעולות עם חפצים, דימוי ביצוע פעולות), ארגון וויזומוטורי ותהליכי חשיבה. כמו כן, נבדק פוטנציאל הלמידה באמצעות תהליך של אבחון דינמי מובנה.

ה-DOTCA-CH, בשל מבנהו, מספק שני ציונים: ציון התחלתי (pre) המשרטט תמונה קוגניטיבית רחבה על תחומי התפקוד הקוגניטיבי הנוכחי, וציון לאחר תיווך (post), המתעד את התחומים בהם לילד יש עוצמות קוגניטיביות, לצד תיעוד פוטנציאל הלמידה בעקבות תיווך. שני ציונים אלה יהוו בסיס להתערבות קוגניטיבית בריפוי בעיסוק פדיאטרי.

אוכלוסיות יעד:

אבחנות- ילדים עם חשד לליקוי קוגניטיבי דוגמת ילדים עם ליקויי למידה; ילדים עם ADHD ; ילדים שעברו חבלת ראש ועוד

גילאים: 6-12

סטנדרטיזציה: האבחון סטנדרטי ונחשב ל-criterion-referenced assessment ציון הילד בכל אחד מהתחומים משווה לבני גילו על פי 4 קבוצות גיל 6-6.11 ; 7-8.11 ; 9-11.11 ; 10.11 ; 11-12

הזמנת הערכה:

1. דרך המוציא לאור חברת Maddak Inc. www.maddak.com

2. באתר

http://www.iltsource.com/DOTCA_Ch_Battery_p/h718230000.htm

3. בחברת סייקטק בע"מ ת.ד. 26250, ירושלים, 91262 www.psychtech.co.il

טלפון 02-6435360

4. עלות רכישת המדריך 170 ₪ לרכישה יש לפנות לאלקסי שפירו

בטלפון: 02-5845310 בפקס: 02-5324985 או בדוא"ל:

alexischapiro@gmail.com

Katz, N., Goldstand, S., Traub Bar-Ilan, R., & Parush, S. (2007).

The Dynamic Occupational Therapy Cognitive Assessment for Children (DOTCA-Ch): A New Instrument for Assessing Learning Potential, *The American Journal of Occupational Therapy*, 6(1)

א' א' כתב יד

פרופ' שולה פרוש ונירית ארז (מהדורה שנייה, 1999)

מטרת האבחון: להעריך איכות כתב ידם של ילדים עם קושי, או חשד לקושי, בכתיבה. האבחון מתאים במיוחד לשימושם של אנשי מקצוע המטפלים בקשיים גרפו-מוטוריים (מרפאים בעיסוק, מורים להוראה מתקנת).

- לזהות מרכיבים הלקויים בכתיבתו של הילד
- לנתח איכות של המרכיבים הלקויים
- להעריך התקדמותו של הילד המטופל
- לערוך מחקרים לגבי מאפייני כתב היד העברי, יעילותו של תוכניות התערבות שונות וכדומה

אוכלוסיית יעד: ילדים הכותבים בשפה העברית אשר למדו לכתוב באותיות הכתב והתאמנו בכך. השימוש באבחון מתאים לילדים בכיתות ב', ג', ד' ולהערכה איכותית של כתב היד של ילדים בכיתות גבוהות יותר. מתאים לילדים לקויי למידה וילדים עם איחורים התפתחותיים וליקויים נוירומוסקולריים קלים. אינו מתאים להערכת כתב ידם של ילדים לקויי ראייה וילדים הלוקים בפיגור שכלי או בשיתוק מוחי.

התחומים הנבדקים: מהירות הכתיבה, יעילות תהליך הכתיבה ואיכות דגם הכתיבה, איתור ליקויי כתיב. התחומים נבדקים במשימות העתקה והכתבה.

בנוסף להעברת האבחון, מומלץ לערוך תצפית על הילד במסגרת הכיתה, לנתח את כתיבתו במחברותיו ולראיין אותו, הוריו ומוריו, ע"מ לקבל מידע מלא על תפקודו של הילד בכתיבה.

מחיר האבחון: 200 ₪

לרכישת הכלי נא לפנות לאלקסי שפירו בטלפון: 02-5845303,

בפקס: 02-5324985 או בדוא"ל: alexischapiro@gmail.com

טופס הרשמה

לכבוד

התוכנית ללימודי המשך
בית הספר לריפוי בעיסוק
ת"ז 24026
הר הצופים
ירושלים 91240

שם פרטי ושם משפחה: _____ מס' טל': _____

מס' ת"ז: _____ מס' טל' נייד: _____

כתובת מגורים ומיקוד: _____

דוא"ל: _____

פקס בבית: _____ בעבודה: _____

בוגר חוג: _____ באוניברסיטה: _____

שנת סיום תואר ראשון: _____ שנת סיום תואר שני: _____

תחום התמחות ראשי: _____ תחום התמחות משני: _____

מקום עבודה: _____ כתובת: _____ טל': _____

מקום עבודה: _____ כתובת: _____ טל': _____

אני חבר/ת העמותה הישראלית לריפוי בעיסוק (חברות מזכה הנחה של 5% משכר הלימוד). כן / לא

• אבקש להירשם לקורס (יש למלא טופס נפרד לכל קורס):

תאריך שם חתימה

התחייבות להדרכת סטודנטים בתמורה למימון קורס הדרכה קלינית

אני, _____, ת"ז _____, עובדת כמרפאה בעיסוק ב: _____ (שם וכתובת מקום העבודה) _____ שעות בשבוע.

1. תמורת השתתפותי בקורס הדרכה בסיסי, אני מתחייבת להדריך 2 סטודנטים במשך שנתיים מסיום הקורס.

2. תמורת השתתפותי בקורס הדרכה קלינית המשך, אני מתחייבת להדריך 3 סטודנטים במשך שנתיים מסיום הקורס.

3. תמורת השתתפותי בקורס הדרכה בסיסי + קורס הדרכה המשך, אני מתחייבת להדריך 5 סטודנטים במשך שנתיים מסיום הקורס.

יש להקיף את מספר הסעיף הרלוונטי!

במידה ולא אעמוד בהתחייבותי זו, ידוע לי כי אצטרך לשלם בעבור קורס ההדרכה סכום של 300 ₪ עבור כל יום הכשרה, סה"כ עבור הקורסים בהם השתתפתי בשנת תשע"ז, סך של _____ ₪.

_____ תאריך

_____ חתימה

טלפון: _____ דוא"ל: _____

שם וחתימת אחראית ריפוי בעיסוק או הכשרות במקום העבודה:
